שטר תנאים (הסכם אירוסין)

למז"ט [למזל טוב] יעלה ויצמח כגן רטוב מצא אישה מצא טוב ויפיק רצון מה' הטוב

המגיד מבראשית אחרית [הקדוש ברוך הוא] הוא יתן שם טוב ואחרית טוב לאלה דברי התנאים והברית שנדברו והותנו בין הני תרי [בארמית: אלו שני] הצדדים היינו בין ר' שמחה בר' [בן רב] שרגא העומד מצד בנו החתן מר ישראל איסר נ"י [נרו יאיר] ובין ר' יצחק בר' נחמן העומד מצד בתו הכלה מרת ביילע לאה תחי' [תחיה].

רד [ראשית דבר] הבחור החשוב הרב החשוב כמר ישראל איסר יקח במז"ט את הבתולה המהוללה מרת ביילע לאה תחי' בחופה וקידושין כדת משה וישראל ואל יבריחו ואל יעלימו לא זה מזו ולא זו מזה שום הברחת ממון בעולם רק ישליטו בנכסיהם שווה בשווה כאורח כל ארעא [כדרך כל הארץ].

> ה"ה הנגיד נ"י מוה [מורנו הרב] שמחה בר [בן רב] שרגא התחייב את עצמו להלביש את בנו החתן קודם החופה בגדי שבת יו"ט [יום טוב] וחול כנהוג, מתנות לכלה כנהוג.

ה"ה האב נ"י אברהם יצחק ב"ר נחמן התחייב את עצמו להפריש נדוניא לבתו הכל סך שני מאות וחמישים רוב [רובל] מזומנים לידי החתן בר"ח [בראש חודש] ניסן הבא עלינו לטובה דהאי שתא [בשנה זו] וגם וועקסיל [שטר] על חמישים רובל לאחר אריכות ימים וגם התחייב להלביש את בתו הכלה בגדי שבת יו"ט וחול קודם החופה כנהוג, מתנות להחתן [שתי מילים לא ברורות] כנהוג, בפ [בפה?]כנהוג. החתונה תהיה בעיר ברעסטאוויץ בתשעה ימים לחודש סיון דהאי שתא [בשנה זו] על הוצאות אבי הכלה רח'ש וכל"ז לחצאין קנס מצד העובר לצד המקיים חצי על הסך שני מאות וחמישים רובל לידי ר' יצחק אבי הכלה עד אחרי החופה על הסך שני מאות וחמישים רובל לידי ר' יצחק אבי הכלה עד אחרי החופה ואז יחזיר את הוועקסיל לאבי החתן בחזרה. וקנינא מהמחותנים ומהחתן והכלה במנא דכשר למקניא ביה [בכלי שכשר לעשות בו קניין] וכל זה נעשה בת"כ ובקק"יוס [?] דלא כאסמכתא ודלא כטופסי דשטרא [שלא כאסמכתא ושלא כטופסי שטרות] ששון [בגימטריא: תרנ"ו] והכל פה ברעשטאווויץ והכלה היום יום ג' פרשת תצווה ד' ימים לחודש אדר שנת

נאום שמחה ב"ר שרגא כץ [כהן צדק] נאום אברהם יצחק ב"ר נחמן [?] נאום איסראעל איסער ב"ר שמחה נאום ביילע לאה בת ר' יצחק

Engagement Contract – "Tenaim" document (translation to English)

These are the terms that were agreed between the two sides, that is, between Reb Simcha son of Reb Shraga from the side of his son - the groom Mr. Israel Yisser, and Reb Yitzchak son of Nachman from the side of his daughter - the bride Ms. Beile-Leah שתחיה

Reb Israel Yiser will engage in Mazal Tov the blessed maid Ms. Beile-Leah in marriage ceremony ("Chuppa and Kiddushin") and they will not smuggle or hide one from each other money in the world; they will only decide between them everything on equal basis.

Reb Simcha Hamagid son of Shraga commits himself to supply the groom with Shabbat cloths and ordinary cloths till the marriage ceremony, as customary, gifts to the bride, as customary.

Reb Yitzchak son of Nachman commits himself to allocate the dowry ("Neduniah") of his daughter of sum 250 rubels for the groom on the coming Nissan 1st this year and also a "wechsel" (in German: bill of exchange) of sum 50 rubels after a long life and he also commits to supply his daughter with Shabbat cloths and ordinary cloths prior to the wedding ceremony as customary, [two unclear words], as customary. The wedding will take place in the town Berestovitsa on the 9th of Sivan this year on the expenses of the bride's father. [3 unclear words]

Penalty of half dowry from the side who violates to the side fulfills [4 unclear words]. The groom's father commits to give "wechsel" of sum 250 rubels to Reb Yitzchak - the bride's father - which will be given back to the groom's father after the wedding ceremony.

.....and all this was agreed in the town of Berestovitsa by the groom's father, the bride's father, and the bride and by the groom on Tuesday, Parashat "Tzave", 4th of Adar, in the year "Shin Shin Vav Nun" [in Hebrew: joy, in Gimatria, the Hebrew letters: Taf, Reish, Nun, Vav].

Simcha son of Reb Shraga Katz [abbr. Cohen Tzedek] Avraham Yitzchak son of Reb Nachamn [four unclear letters] Israel Yisser son of Reb Simcha Beile Leah daughter of Reb Yitzcak

Notes

<u>Note 1:</u> According to the Gregorian calendar, the contract was signed on Feb. 18, 1896 and the wedding was scheduled to May 21, 1896 <u>Note 2:</u> According to Mr. Moshe Alperstein, a former Grodno resident, the average monthly salary of a shopkeeper in the year 1900 was 20 rubels. Thus, a sum of 250

rubels is equivalent to around a yearly salary.

<u>Note 3:</u> The handwriting (in Hebrew) of the engagement contract document was deciphered by the children of Libe Friedman-Ahuva Glick and was partially translated into English by Ruth Marcus.